

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lam. wiersz 15 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a mianowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesołowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna zgóry. Ogłoszenia płatne natychm. Redaktor odpowiadz. Władysław Wesołowski, Nowe.

Nr. 19.

Nowe, sobota 9-go maja 1936 r.

Rok XIII.

Wiosenny przegląd drużyn harcerskich.

W niedzielę, dnia 10-go maja b. r. po głównym nabożeństwie, odbędzie się na rynku przegląd miejscowych drużyn harcerskich, połączony z uroczystym udekorowaniem odznaką zasługi jednego z członków K. P. H., oraz wręczeniem krzyży i proporczyków harcerzom.

W programie także przewidziane jest wbijanie gwoździ pamiątkowych, które nabywa się na miejscu. Uprasza się przedstawicieli władz i członków koła Przyjaciół Harcerstwa o uczestniczenie w powyższej uroczystości harcerskiej.

(Program szczegółowy na afiszu).

Mecz piłki nożnej.

W niedzielę, dnia 10 b. m. o godz. 3 i pół po południu rozegrany zostanie mecz piłki nożnej pomiędzy Koło Rezerwistów Świecie, a KSM Nowe.

Mecz ten zapowiada się interesująco. Wstęp wolne datki. Na boisku koncert z zainstalowanych głośników. Miejsca siedzące do dyspozycji.

A więc w niedzielę wszyscy na boisko. Pokażmy, że nowskie społeczeństwo interesuje się sportem, jakim jest piłka nożna, tembardziej, że KSM stara się czas ten publiczności urozmaicić.

Standaryzacja wyrobów koszykarskich.

Celem podniesienia jakości eksportowanych zagranicę wyrobów koszykarskich, projektowane jest obecnie rozporządzenie ministra skarbu, wprowadzające dla tych wyrobów o wywozowe o charakterze organizacyjnym i standaryzacyjnym. Wyroby koszykarskie będą zwalniane przy wywozie zagranicę od cła na podstawie zaświadczeń ministerstwa przemysłu i handlu, wydawanych eksporterom za pośrednictwem izb przemysłowo-handlowych.

Do czasu wprowadzenia norm standaryzacyjnych, jak również dalszych zarządzeń o charakterze organizacyjnym, zaświadczenia na bezcłowy wywóz wyrobów koszykarskich będą wydawane eksporterom bez specjalnych ograniczeń. Obecnie na terenie Związku Izb Przemysłowo-Handlowych opracowywane są normy, którym będą musiały odpowiadać eksportowane wyroby koszykarskie dla uzyskania zwolnienia od cła.

Jak się dowiadujemy, izby przemysłowo-handlowe, działając w porozumieniu z izbami rolniczymi przy organizacji przemysłu koszykarskiego, a w szczególności eksportu wyrobów koszykarskich — korzystając będą z współpracy związków branżowych, a przede wszystkim ogólnopolskiego Zrzeszenia Eksporterów Wyrobów Koszykarskich w Krakowie.

Znaczna poprawa sytuacji gospodarstwa światowego.

Instytut badania koniunktur gospodarczych w Berlinie ogłosił ostatnio sprawozdanie, omawiające sytuację gospodarstwa światowego w pierwszym kwartale r. b. Sprawozdanie stwierdza znaczną poprawę w koniunkturze gospodarstwa światowego. Wzrost prywatnej działalności inwestycyjnej uległ wydatnemu wzmożeniu i wraz ze wzrostem dochodów rozpoczyna się przyspieszony proces zwiększania spożycia. Czynniki poprawy są w dużej mierze wydatki na zbrojenia, stanowiące dla koniunktury bardzo poważny moment wzrostu produkcji. Z drugiej strony wzrost zapotrzebowania ze strony państw przemysłowych staje się czynnikiem poprawy w krajach agrarnych. Ten wzrost zapotrzebowania na artykuły rolne ze strony przemysłu powoduje również utrzymanie się mocnej tendencji cen na te artykuły, pomimo zwiększenia produkcji. Poszczególne zakłócenia, jak np. skutki sankcyj

posiadają tylko minimalny wpływ na całokształt sytuacji.

We Włoszech potrzeby wojny spowodowały całkowitą przebudowę systemu gospodarczego. Upaństwowienie części aparatu produkcyjnego i kredytowego doprowadziło do utrzymywania cen na pewnym poziomie, chroniąc jednocześnie konsumpcję przed powikłaniami. Przedsiębiorstwa przemysłu zbrojeń pracują przy maksymalnym wyzyskaniu swych możliwości produkcyjnych. Niekorzystna jest natomiast sytuacja w dziedzinie eksportu, który odczuwa skutki sankcyj. W Austrii i Czechosłowacji ożywienie opiera się w przeważającej mierze na zapotrzebowaniu przemysłu zbrojeń, dalej częściowo na wzroście eksportu do niektórych państw europejskich.

W wielu krajach poważnym czynnikiem rozwoju gospodarczego są elementy gospodarstwa wewnętrznego. Dotyczy to Stanów Zjednoczonych, gdzie koniunktura opiera się na inwestycjach, i Anglii. Koniunktura w W. Brytanii opiera się w znacznej mierze na inicyjatywie prywatnej. Również i pozostałe państwa bloku sterlingowego notują dalszą poprawę koniunktury zarówno na rynku wewnętrznym, jak i w eksporcie. Dotyczy to Szwecji, Finlandji i Norwegji. Wydatna poprawa nastąpiła ponownie w Belgji i Japonji. W Niemczech sytuacja kształtuje się pod znakiem wzrostu zatrudnienia w przemyśle. Wartość produkcji waha się w granicach 5 miliardów marek miesięcznie, t. j. o przeszło pół miljarda więcej, aniżeli w analogicznym okresie r. ub. Trudności następują w dalszym ciągu problem surowców, gdyż dotychczasowe usiłowania nie doprowadziły do całkowitej realizacji zagadnienia surowców zastępczych. W Jugosławji i Rumunji sytuacja kształtuje się korzystnie.

Również i w krajach surowcowych sytuacja uległa poprawie. W Australji, Nowej Zelandji i Południowej Afryce pomyślna koniunktura zarysowała się w związku ze zwiększonym eksportem wełny. Kanada zwiększyła wywóz pszenicy naskutek redukcji eksportu tego produktu z Argentyny. W państwach Południowej Ameryki, a w szczególności w Brazylii i Chili wydatnemu zwiększeniu uległy obroty na rynku wewnętrznym, powodując bardzo pomyślną koniunkturę we wszystkich dziedzinach gospodarstwa.

Jedyny wyjątek stanowią kraje bloku złotego. Fraucja notuje co prawda wzrost produkcji przemysłowej, jednak obroty handlowe są nadal małe. Przemysł i handel odczuwają trudności na odcinku kredytowym, deficyt budżetowy jest wciąż duży, a sytuacja walutowa niepewna. W gospodarce Szwajcarii i Holandji zarysowują się w dalszym ciągu przejawy depresji.

Już w I wieku po Nar. Chrystusa pożyczano książki z bibliotek publ.

Niedawno odkopano na placu targowym w Atenach tablicę marmurową z napisem treści następującej: Nie wolno zabierać ze sobą książek, złożyliśmy na to przysięgę. Biblioteka jest otwarta od pierwszej do szóstej godziny. Jak sądzą archeologowie, tablica musiała wisieć w bibliotece Trajana, którą wybudowano w 100 roku po Nar. Chrystusa. Według naszych obliczeń czasu, chodziło tu o czas od godziny 7 rano do 12 w południe. Treść napisu wskazuje na to, iż w owych czasach było już sporo amatorów „pożyczania” książek z intencją nieoddawania ich, zwłaszcza jeśli chodziło o dzieła interesujące. Napis miał przypominać niedelikatnym czytelnikom, iż składali przysięgę przed dopuszczeniem ich do biblioteki, że nie będą przywłaszczać dzieł, będących własnością biblioteki publicznej.

Niech Radion Cię zastąpi!

Prawo i życie.

CZY CZASOWE WZNOWIENIE WSPÓLNEGO POZYCIA ROZSEPAROWANYCH MAŁŻONKÓW MA WPŁYW NA OBOWIĄZEK MĘŻA PŁACENIA ALIMENTÓW ŻONIE?

Na mocy wyroku katolickiego sądu duchownego w Warszawie małżonkowie B. pozostawali w separacji od stołu i łoża na czas nieograniczony, przyczem pan B., jako strona winna separacji, zobowiązał się pisemnie do płacenia pensji alimentarnej swej żonie. Po dwóch latach separacji pani B. wprowadziła się zpowrotem do męża, ale z powodu niesnasek zmuszona była ponownie po kilku miesiącach pożycia wyprowadzić się ze wspólnego domu. Przez krótki czas pobytu i ponownego pożycia małżonków, mąż ze zrozumiałych powodów, nie płacił alimentów i z chwilą, gdy żona ponownie się wyprowadziła, oświadczył, że alimentów płacić więcej nie będzie, gdyż dawny wyrok stracił moc obowiązującą. Sprawa znalazła się w sądzie, który orzekł, że pisemne zobowiązanie męża co do alimentacji żony (w związku z orzeczonym wyrokiem separacji małżonków) nie traci mocy obowiązującej w razie faktycznego tylko i czasowego wznowienia wspólnego pożycia obojga małżonków i przeto mąż obowiązany jest nadal do płacenia alimentów.

CZY ZAPŁATA ZALEGŁYCH RAT KOMORNEGO PO WNIESIENIU POWÓDZTWA PRZEZ GOSPODARZA POWODUJE BEZSKUTECZNOŚĆ POZWU?

Zbigniew W. nie płacił komornego za swe 3-pokojowe mieszkanie w ciągu 4-ch miesięcy. Gospodarz wzywał go kilkakrotnie do uiszczenia zaległości, ale bezskutecznie i wobec tego wystąpił z powództwem, żądając eksmisji lokatora. Po otrzymaniu wezwania na rozprawę do Sądu Grodzkiego, p. W. natychmiast wpłacił wskazaną w pozwie sumę do depozytu sądowego. Sprawa jednak na żądanie gospodarza odbyła się i sąd orzekł eksmisję, podając w motywach, że ofiarowanie gospodarzowi zapłaty zaległych rat czynszowych po powstaniu przyczyny wypowiedzenia i po wytoczeniu powództwa nie uchyla skutków zwłoki z zapłatą.

Tybet połączony z Indjami.

Anglikom udało się nielada impreza. Oto doradcy Dalai Lamy, Gordon B. Enders, który od czterech lat przebywa przy dworze głowy buddyzmu i rządcy Tybetu, udało się namówić Dalai Lamę do udzielenia koncesji na stworzenie linii lotniczej, łączącej „zakazane miasto”, Lhasę, z Indjami i Chinami. Enders oświadczył, iż pierwsza trasa powietrzna połączy Lhasę z Szanghajem następnie zaś zorganizowana będzie komunikacja lotnicza z Indjami. Dalai Lama, który po kilkuletnim przymusowym pobycie poza granicami Tybetu, powrócił do kraju, nosi się z zamiarami wprowadzenia w swej ojczyźnie daleko sięgających reform: chce on wyzyskać siłę wodospadów i rzek dla budowy elektrowni, wznieść kilka stacji radjonadawczych, budować szosy, i to wszystko bez użycia kapitałów zagranicznych. Dalai Lama spodziewa się, iż za złoto, które mają klasztory mnichów tybetańskich otrzyma niezbędne dewizy na pokrycie wydatków. Nie ulga kwestji, iż powiązanie Tybetu komunikacją lotniczą z Indjami jest szczęśliwym posunięciem na szachownicy polityki brytyjskiej.

NA LATO POLECAM W WIELKIM WYBORZE:

Jedwabie do prania. — Musliny wełniane. — Perkalce. — Krepony. — Woale. — Etaminy. — Markizety. — Crepe de Chine i Crepe Georgette, gładkie i w deseń, w najnowszych wzorach i kolorach — po bezkonkurencyjnie niskich cenach.

Pończochy, skarpety i rękawiczki. — Kołnierzyki, koszule i krawaty.

W. JAZDZEWSKI.

Czarne, niebieskie, zielone.

Nikom z ogrodników, z hodowców róż nie udało się jeszcze wyhodować czarnej, zupełnie czarnej róży. Pseudo-czarne róże, których purpura ciemna wydawała się na pierwszy rzut oka aż czarna prawie, pojawiły się w Wiedniu pod nazwą „Rohan”. Były to kwiaty bardzo drogie i rzadkie, ale mimo wszystko nie można je było nazwać czarnymi. Takim samym marzeniem hodowców było otrzymanie przez skrzyżowanie różnych gatunków róży niebieskiej. Przed kilku laty bogaty amerykańczyk, sir Fr. Bennett, wyznaczył nagrodę 10.000 dolarów temu, kto wyhoduje niebieską różę. Wielu stanęło do konkursu, ale nikomu nie udało się osiągnąć nagrody. Zresztą natura sama dopomogła do wytworzenia nowego gatunku róży — zielonej. Uczni botanicy nazwali ją „Viridiflora”. Róża ta powstała drogą mutacji; jakies nieznanne, niezbadane wpływy i podjęty sprawy, iż zielone listki krzaku zwykłej róży herbacianej przybrały formę korony różanej i w ten sposób utworzył kwiat. Sztuka ogrodnicza nie miała tu nic do roboty — nowy kwiat był dziełem natury. Dodać należy, iż zabarwienie na zielonawo-niebieski kolor róże, które znajdują się niekiedy u ogrodników są barwione sztucznie w ten sposób, iż ziemię w której rośnie krzak różany podlewa się wodą zmieszana z pewnymi solami mineralnymi. Ale to nie ma nic wspólnego z naturalnym zabarwieniem kwiatu. Tak, iż 10.000 dolarów wyznaczone przez sir Bennetta czekają jeszcze na zwycięzcę.

Rocznica kartofla.

W roku bieżącym przypada 350-ta rocznica sprowadzenia do Europy kartofla, który przed wiekami stanowił rzadką i egzotyczną roślinę. W roku 1586 dwaj podróżnicy angielscy, Mr. Harriot i Mr. Raleigh, przywieźli kartofel z jednej ze swych dalekich podróży. Z początku kultywowano tę roślinę w bardzo małych ilościach, tylko z ciekawości, a bulwy oddawano bydłu, nie mając zaufania do ich smaku. Dopiero po dłuższym czasie, w okresie straszliwego głodu, który nawiedził Europę, zwrócono uwagę na własności odżywcze bulw kartoflanych i wkrótce stały się one nieodzowną częścią menu w każdym niemal domu. Obecnie kartofel stanowi podstawowe pożywienie najszerzych mas, zwłaszcza w środkowej i północnej Europie.

Krawiec — statystyk.

Krawiec Deczō Czaky, arbirer elegantiorum z miasteczka węgierskiego o niezbyt łatwej do wymówienia nazwie Hodmezővársahely, postanowił pewnego pięknego dnia podjąć operację statystyczną, któraby ujawniła, ile właściwie pociągnąć igły musi dokonać krawiec, aby uszyć garnitur męski. Po czterech dniach kłopotliwych i żmudnych obliczeń przekonał się ciekawy Deczō Czaky, iż na uszycie garnituru dla mężczyzny, liczącego 1 metr. 72 cm. wzrostu potrzeba 74.392 ściegi, z tego zaś 35.679 dokonanych ręcznie i 38.713 na maszynie do szycia. Ale i tego było mu mało: chciał stwierdzić jeszcze, ile ściegów wymaga każda część ubrania. Spodnie np. wymagają dokonania 7786 ściegów rocznie i 10.948 na maszynie, kamizelka - 5.879 ściegów ręcznych i 7492 ściegi maszynowe. Zachwycony swoją pracą, krawiec zabrał się teraz do innej próby statystycznej: postanowił wyliczyć ile ściegów trzeba wykonać dla uszycia palta. Są jeszcze filozofowie wśród krawców węgierskich.

Pod ziemią na linii Maginot'a.

Z wiązek francuskich pisarzy-kombatantów (A.E.C.) postanowił podjąć akcję w celu podtrzymania dobrej „morale” młodych żołnierzy, zainstalowanych obecnie w kazamatach i fortach podziemnych na linii Maginot. „Ludzie ci, jak brzmi odezwa A.E.C. — nie mają żadnych rozrywek tam, pod ziemią, należy więc dbać o nich, nie pozwolić na to, by zabiła ich nuda”. Zwraca się zatem A.E.C. z wezwaniem do publiczności, by składano książki, periodyki, gry, gramofony, które będą przesłane do dowódców poszczególnych i odcinków fortecznych. W ten sposób żołnierze z załóg fortów podziemnych będą mogli spędzać czas wolny na czytaniu książek, słuchaniu muzyki z płyt, na grze w szachy, warcaby, domino etc.

Sam sobie wyznaczył sekwestr.

Tragikomiczna historia, z której śmieje się do ropuku całe miasto, wydarzyła się w Klauzenburgu (Cluj), w Rumunii. W terminie przystąpiono do energicznego egzekwowania podatków. W trakcie tej akcji jeden z sekwestratorów przedłożył szefowi biura akta, z których wynikało, iż płatnik zalegał z podatkami od 1929 roku. Szef polecił zabrać i zwięźć rzeczy opornego podatnika, o ile nie uiszczy on od razu zaległości. Sekwestrator, przybywszy na miejsce, zastał panią domu, która oburzyła się na widok sekwestrowania rzeczy i tłómaczyła urzędnikowi, iż mąż jej jest szefem biura, nie może więc przecież sam wydawać polecenia zasekwestrowania i zwózki własnych mebli. Sekwestrator, nie wierząc jednak tłómaczeniom gospodyni, robił dalej swoje. Wówczas pani pobiegła do biura i tu zakomunikowała mężowi hiobową wieść: jego urzędnicy zabierają mu z mieszkania jego własne meble. Teraz zerwał się małżonek, pobiegł do domu i zastał przed bramą wóz z rzeczami. Na widok szefa struchlał sekwestrator. Skończyło się na tem, iż meble powędrowały zpowrotem na górę do mieszkania szefa biura podatkowego. Różnie bywa...

Pielgrzymka do szubienicy.

W tych dniach przybyła do Londynu pielgrzymka katolików ze wszystkich hrabstw angielskich w liczbie około 2000 osób; pielgrzymi zgrupowali się przy Old Bailey, gdzie dawniej wznosił się gmach osławionego więzienia Newgate i pomaszzerowali stąd przez najbardziej ożywione ulice City do Łuku Marurowego (Marble Arche), gdzie przed 300 laty wznosiła się szubienica Tyburn. Była to ta sama trasa, po której 300 lat temu podążali skazańcy, katolicy z więzienia Newgate na plac kaźni. Wielu katolików zginęło tutaj w obronie swaj wiary. Miejsce, gdzie stała szubienica oznaczone jest czarnym, żelaznym krzyżem wpuszczonym w bruk. W rocznicę straceń masowych odbywają co rok pielgrzymkę do Londynu katolicy angielscy, a w opactwie Westminsterem odprawiana jest msza za dusze straconych.

32 razy naokoło świata.

Bogaty przemysłowiec kalifornijski, Franklin Kline, wrócił do rodzinnego San Francisco z podróży naokoło świata po to tylko, aby za kilka dni wyruszyć znowu w drogę. Spleen Amerykanina polega na tem, iż chce on koniecznie pobić rekord podróży naokoło świata. Kline może się narazie pochwalić liczbą 32 podróży naokoło globu ziemskiego ze wschodu na zachód i z zachodu na wschód. Pragnie on jednak nadewszystko zdobyć tytuł zaszczytny „zdobywcy rekordu” podróży naokoło świata czyli coś w rodzaju błękitnej wstęgi.

Obwieszczenie.

Zarząd Miejski podaje do wiadomości, że niebawem rozpocznie urzędowy rzeczoznawca p. Antoni Tynowski kontrolą aparatów i przewodów, służących do wyrobu i rozlewania napojów gazowanych na terenie tut. gminy miejskiej.

Nowe, dnia 4 maja 1936 r.

ZARZĄD MIEJSKI

(—) Kuczyński, burmistrz.

Czołem!

Tow. Gimn. „S o k ó ł”
w Nowem

urządza w niedzielę, dnia 10 maja 1936 r.
o godz. 8 wiecz. na sali p. Borkowskiego

Przedstawienie
dramat współczesny p. t.

„Na Pochyłości”
oraz

Zabawę wiosenną,

na którą się wszystkich jak najuprzejmiej
zaprasza.

Ceny niskie! Orkiestra doborowa!
A więc wszyscy na zabawę „Sokoła”!

Czołem!

Przedstawienie dla dzieci w piątek, dnia
8-go maja o godzinie 7-jej wieczorem.

Wstęp na salę 20 gr.

CENY MIEJSC:

I miejsce 1,49 zł, II miejsce 0,99 zł,
III miejsce 0,49 zł, wstęp na salę 0,40 zł.
Wstęp na zabawę 0,99 zł.

Bilety nabyć można u p. Wesołowskiego.

Szan. obywatelom miasta Nowego i okolicy
podają do łask. wiadomości, że z dniem 4 maja b. r.
otworzyłem przy

ul. Gdańskiej nr. 10

Pracownię siodlarską i tapicerską.

Wykonuję wszelkie prace siodlarskie, jak: uprząże, siodła, tecki, piłki nożne i t. p. oraz wszelkie prace tapicerskie. Przyjmuję także skóry do garbowania. Mojem staraniem będzie Szan. klientelę pod każdym względem zadowolić i proszę o łask. poparcie mego przedsiębiorstwa.

Franciszek Jakubowski

mistrz siodlarski i tapicer.

Pierze kacze sprzedaje

G. Franz, Tryl.

NA SEZON POLECAM:

Farby, pokosty, lakiery, pendzle, szczotki, kredę, gips,
karbolinum oraz wszelkie artykuły drogeryjne i kolonjalne.

FACHOWA OBSŁUGA — DOBRY TOWAR — CENY ZNIŻONE.

DROGERJA CENTRALNA I SKŁAD KOLONJALNY

H. Kraszucki, Nowe, Rynek 31.